

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, PhD., a JUDr. Petra Polácha v právní věci

navrhovatele: **Přípravný výbor pro účely místního referenda v obci Podolí**
zastoupeného zmocněnkyní Vladimírou Zubkovou
bytem 664 03 Podolí 457

za účasti: **obec Podolí**
sídlem Podolí č.p. 1, 664 03 Podolí, IČ: 00282332

o návrhu na vyhlášení místního referenda

takto:

- I. Vyhláší se místní referendum v obci Podolí, okres Brno-venkov, o otázce znějící: „Souhlasíte s tím, aby obec Podolí učinila v samostatné působnosti veškeré možné kroky směřující k tomu, aby případná výstavba v lokalitě Nad Paloukem odpovídala požadavkům platného Územního plánu obce Podolí maximálně v rozsahu výstavby dle Územní studie Podolí – lokalita Nad Paloukem, jejíž aktuálnost ověřil Městský úřad Šlapanice ke dni 29. 6. 2020 (územní studie), zejména aby obec Podolí:
 - ve všech správních řízeních týkajících se výstavby v lokalitě Nad Paloukem důsledně a aktivně hájila zájmy obce a jejích občanů, především aby uplatňovala námítky či připomínky tak, aby v lokalitě nevznikly jiné stavby pro bydlení než maximálně 48 rodinných domů a aby tyto rodinné domy neměly více než jednu bytovou jednotku (při dodržení regulativů územní studie);
 - nečinila žádné kroky k pořízení nové územní studie pro lokalitu Nad Paloukem, která by umožnila intenzivnější výstavbu než stávající územní studie (zejména realizaci více než 48 rodinných domů s více než 1 bytovou jednotkou);
 - nepodepsala smlouvu o spolupráci, plánovací smlouvu či jinou obdobnou smlouvu s developerem lokality PODOLÍ NAD PALOUKEM s.r.o., ani s žádným jiným stavebníkem, nebo vlastníkem pozemků, jestliže by tato smlouva byla v rozporu s výše uvedenými požadavky?“
- II. Místní referendum se bude konat v pátek 8. 10. 2021 a v sobotu 9. 10. 2021 souběžně s termínem konání voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Obsah návrhu na zahájení řízení

1. Navrhovatel se návrhem doručeným na podatelnu soudu dne 9. 7. 2021 domáhal vyhlášení místního referenda v obci Podolí o otázce: „Souhlasíte s tím, aby obec Podolí učinila v samostatné působnosti veškeré možné kroky směřující k tomu, aby případná výstavba v lokalitě

Nad Paloukem odpovídala požadavkům platného Územního plánu obce Podolí maximálně v rozsahu výstavby dle Územní studie Podolí – lokalita Nad Paloukem, jejíž aktuálnost ověřil Městský úřad Šlapanice ke dni 29. 6. 2020 (územní studie), zejména aby obec Podolí:

- ve všech správních řízeních týkajících se výstavby v lokalitě Nad Paloukem důsledně a aktivně hájila zájmy obce a jejich občanů, především aby uplatňovala námitky či připomínky tak, aby v lokalitě nevznikly jiné stavby pro bydlení než maximálně 48 rodinných domů a aby tyto rodinné domy neměly více než jednu bytovou jednotku (při dodržení regulativů územní studie);
- nečinila žádné kroky k pořízení nové územní studie pro lokalitu Nad Paloukem, která by umožnila intenzivnější výstavbu než stávající územní studie (zejména realizaci více než 48 rodinných domů s více než 1 bytovou jednotkou);
- nepodepsala smlouvu o spolupráci, plánovací smlouvu či jinou obdobnou smlouvu s developerem lokality PODOLÍ NAD PALOUKEM s.r.o., ani s žádným jiným stavebníkem, nebo vlastníkem pozemků, jestliže by tato smlouva byla v rozporu s výše uvedenými požadavky? Dále se domáhal, aby termín místního referenda byl soudem stanoven souběžně s termínem voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v pátek 8. 10. a v sobotu 9. 10. 2021.

2. Navrhovatel odůvodnil svůj návrh tím, že sice Zastupitelstvo obce Podolí vyhlásilo místní referendum dle znění, jak bylo navrhovatelem požadováno, ovšem termín konání místního referenda byl odlišně (od návrhu navrhovatele) stanoven na pátek 6. 8. 2021, v době od 8.00 do 22.00 hod.
3. Návrh na vyhlášení referenda byl podán proto, že v obci Podolí zamýšlí společnost PODOLÍ NAD PALOUKEM s.r.o. (dále jen „investor“) realizovat rezidenční výstavbu. Lokalita Nad Paloukem, kde má být výstavba realizována je platným územním plánem vymezena jako plocha smíšená obytná, přičemž rozhodování o lokalitě podmiňuje územní plán zpracováním územní studie (ta byla zpracována a její aktuálnost ověřil Městský úřad Šlapanice ke dni 29. 6. 2020). Dne 14. 1. 2021 podepsal starosta obce Podolí s investorem dohodu nazvanou Základní podmínky spolupráce v souvislosti s výstavbou rezidenčního projektu Nad Paloukem (dále jen „Dohoda“), podle níž se obec zavázala poskytnout investorovi veškerou nezbytnou součinnost, aby došlo ke změně územní studie nebo zpracování relevantních podkladů pro územní či stavební řízení, a aby byla připravena plánovací smlouva tak, že budou reflektovány podmínky dohodnuté Dohodou. Jednou z podmínek výstavby podle Dohody je plánovaný počet 90 -95 domů, které investor zamýšlí v lokalitě Nad Paloukem postavit. Platný územní plán předpokládá přitom 65 rodinných domů, územní studie dále zpřesňuje předpoklad na 48 rodinných domů. Plánovaná rezidenční výstavba v zamýšleném rozsahu by měla zásadní dopad do života obce a jejich obyvatel, což by zásadně změnilo charakter obce a znamenalo by nárůst počtu obyvatel obce o až 20 -25%. S výstavbou mohou být v budoucnu spojena i omezení týkající se činnosti v obci, omezení výstavby či využití pozemku.
4. Z tohoto důvodu považoval přípravný výbor za potřebné, aby občané mohli využít práva a k zamýšlené výstavbě se mohli vyjádřit v místním referendu. Navržený termín konání místního referenda považoval přípravný výbor za žádoucí i proto, že v době podání návrhu na jeho vyhlášení obec neměla s investorem uzavřenou žádnou smlouvu (smlouvu o spolupráci, plánovací smlouvu apod.) a nebyla vázána žádnými smluvními ani jinými závazky, jejichž neplněním v důsledku realizace rozhodnutí přijatého v obecním referendu by obci hrozily sankce či jiné náklady.
5. Se souběžným konáním místního referenda a voleb počítá výslovně zákon č. 22/2004 Sb., o místním referendu a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místním referendu“). K tomu, aby se zastupitelstvo obce mohlo odchýlit od navrhovaného termínu by mělo mít závažné a racionální důvody, což se v projednávané věci nestalo. Navržený termín pro konání místního referenda souběžně s volbami do parlamentu nebyl zvolen samoučelně, ale proto, aby účast v místním referendu byla co největší a jeho výsledky byly platné

a vypovídající o názoru občanů. Navrhovaný termín pokrývá 2 dny, což je pro účast občanů komfortnější, a to aniž by to bylo spojeno s vyššími finančními či organizačními nároky na konání místního referenda.

6. Naopak termín pro konání místního referenda vyhlášený Zastupitelstvem obce Podolí (pátek dne 6. 8. 2021) je pro konání místního referenda naprosto nevhodný, neboť se jedná o přelom letních prázdnin, kdy podstatná část občanů obce je na dovolené, případně tráví prodloužené víkendy mimo své bydliště. Navrhovatel má za to, že změna termínu byla učiněna záměrně a účelově tak, aby návrhu na vyhlášení místního referenda bylo sice zdánlivě vyhověno, ale současně, aby účast občanů byla co nejmenší. Obcí určené datum konání místního referenda považuje navrhovatel za nesmyslné; tím byl zcela popřen účel právní úpravy zákona o místním referendu, kterým je mimo jiné určen termín konání místního referenda tak, aby byla zajištěna co nejvyšší účast na hlasování.

II. Vyjádření obce Podolí

7. V písemném vyjádření ze dne 16. 7. 2021 obec Podolí uvedla, že nejsou splněny podmínky podle § 57 zákona o místním referendu, neboť diskuse na dané téma rozsahu výstavby v uvedené lokalitě probíhá dlouhodobě a transparentně, o vyhlášení místního referenda mohlo být požádáno kdykoliv po 14. 1. 2021, kdy bylo zřejmé, že může dojít i k intenzivnější výstavbě, než je v dosavadní platné územní studii. Z důvodu znalosti navrhovatele o nejzazších termínech pro vázanost nabídky developera je stanovení termínu ze strany přípravného výboru ryze účelové a obstrukční, byť na první pohled líbivě zaobalené zdůvodněním o vyšší účasti občanů navrhovatelem v požadovaném termínu. Termín konání místního referenda byl stanoven na pracovním jednání zastupitelstva dne 9. 6. 2021 s přihlédnutím k časově vázané nabídce developera, jenž obsahuje pro obec benefity ve výši cca 50 milionů korun, a to navíc za účasti dvou členů přípravného výboru. Termín referenda nebyl vyhlášen ve snaze jakkoliv omezit účast občanů. Obec pravidelně informuje občany tak, aby se mohli kvalifikovaně rozhodnout, zda přijmou pro obec výhodnou nabídku developera či umožní v podstatě neřízenou výstavbu podle platného územního plánu bez benefitů pro obec.
8. Lokalita Nad Paloukem je platným územním plánem určena k zastavění, územní plán neobsahuje přípustný počet domů, které lze v lokalitě postavit. Aktuální územní plán obce byl schválen v roce 2006 a podmiňuje výstavbu v lokalitě zpracováním územní studie. Původní územní studie pro danou lokalitu byla schválena v roce 2012 a je poplatná době svého vzniku, nevyhovující pro obec ani developera (uspořádání lokality nereflektuje moderní trendy urbanismu, ani snahu o zachování vesnického rázu obce). Navíc platná územní studie není závazná pro územní rozhodování (není závazným územně plánovacím dokumentem). V souvislosti s projektem vede obec jednání s developerem od léta 2020, přičemž průběh jednání a výsledky jsou zveřejňovány obsírně a v dostatečném rozsahu mimo jiné na stránkách obce Podolí a v místním zpravodaji (zde jsou články na toto téma publikovány pravidelně vč. zveřejňování odlišných názorů od stanoviska obce).
9. Dne 14. 1. 2021 uzavřela obec s developerem Dohodu, kde si zavázali poskytnout veškerou nezbytnou součinnost k pořízení nové územní studie a následně zpracovat podklady pro územní či stavební řízení a případně připravit smlouvu o spolupráci tak, aby reflektovala podmínky podle Dohody. V 1. pololetí roku 2021 na základě Dohody developer připravil návrh nové možné územní studie, který byl průběžně konzultován s obcí a byly s developerem projednány jednotlivé připomínky obce resp. zastupitelů. V květnu byl finalizován návrh územní studie, kterou by ale následně pořizovala obec Podolí, aby měla celý proces pod kontrolou. Následně byla sjednána mimo jiné Smlouva o spolupráci při výstavbě v lokalitě Nad Paloukem (dále jen „Smlouva“) tak, aby byly kompenzovány negativní vlivy výstavby projektu na obec Podolí, a aby příprava a realizace projektu probíhala hospodárně a koordinovaně bez zbytečných vícenákladů

způsobených spory a v co nejkratším možném čase. Obec navíc může na základě Smlouvy v souvislosti s výstavbou projektu získat kompenzace v podobě majetku i finančních prostředků ve výši přesahující 50 milionů Kč (zejména převod ploch volnočasových aktivit vč. jejich kultivace na náklady developera o výměře cca 5 000 m², převod ze 1 Kč plochy pro školku či jinou potřebnou občanskou vybavenost na náklady developera ve výměře cca 4 000 m², jednorázovou kompenzací 800 000 Kč a kompenzace za zvýšení počtu rodinných domů v částce 150 000 Kč/rodinný dům). Smlouva navíc obsahuje sjednané kompenzace pro obec v případě, že nabyvatelé nově budovaných rodinných domů nepřehlásí své trvalé bydliště do obce (unikátní smluvní ujednání). Při konzultaci s jinými zástupci obcí bylo zjištěno, že takto precizně zpracovaná smlouva nemá obdoby vč. rozsahu výhod pro obec. Navíc se nejedná o finanční kompenzace, na které by obec měla vůči developerovi ze zákona jakýkoliv nárok, a mimo ně došlo k dohodě v dalších pro obec zásadních věcech, jako je řešení dopravních dopadů a zatížení obce v souvislosti s výstavbou a ochranou životního prostředí.

10. Hlavní obavou části občanů obce a důvodem pro konání místního referenda je obava ze zvýšené zástavby, resp. ze zvýšení počtu obyvatel v obci. Stranou je ponecháno, že předmětná lokalita je již nyní určena k zástavbě podle platného územního plánu. V případě neřízené výstavby ze strany developera může dojít např. k prohlášení vlastníka v jednotlivých domech až na 3 jednotky a tím pádem k dramatickému nárůstu počtu obyvatel. Smlouva takovou možnost developera výslovně vylučuje nejen ohledně prohlášení vlastníka budovy, ale i faktickou výstavbou podle stavebních předpisů (čl. 10.2, 10.3 a 10.8 Smlouvy). Smlouva byla zastupitelstvem obce schválena dne 29. 6. 2021 a následně podepsána dne 30. 6. 2021. S ohledem na dlouhou dobu trvání jednání mezi obcí a developerem a potřebu rozhodnout o konečném nasměrování projektu (zda výstavba proběhne podle stávající územní studie nebo nově) developer omezil platnost své původní nabídky nejprve do 30. 6. 2021 a následně pouze do 31. 8. 2021. Smlouva obsahuje rozvazovací podmínky pro případ, že by se v obci nejpozději do 31. 8. 2021 konalo místní referendum, v jehož důsledku bude občany vysloven nesouhlas s postupem obce podle Smlouvy a toto rozhodnutí bude pro obec závazné.
11. Zastupitelstvo obce v souladu s podmínkami § 13 zákona o místním referendu rozhodlo dne 29. 6. 2021 o návrhu a vyhlásilo referendum o otázkách navržených navrhovatelem a referendum bylo vyhlášeno tak, aby se konalo v zákonné lhůtě podle § 15 cit. zák. Je skutečností, že referendum bylo vyhlášeno na jiný termín než požadoval navrhovatel. Ač je dodržen zákon o místním referendu, některá soudní rozhodnutí dovozují, že v případě, že se zastupitelstvo bez bližšího odůvodnění odchýlí od racionálního návrhu přípravného výboru konat místní referendum souběžně s jinými volbami, je soud oprávněn zabývat se návrhem na vyhlášení místního referenda; tato situace však nenastala. Obec vyhlásila místní referendum na jiný termín z důležitých důvodů a i v kontextu pracovního jednání zastupitelstva ze dne 9. 6. 2021. Tyto důvody obec zmocněnkyni navrhovatele písemně sdělila dne 13. 6. 2021 a rovněž je zveřejnila na webových stránkách obce. Vyhlášením referenda na datum navrhované navrhovatelem by vedlo k tomu, že proběhlá jednání s developerem nebudou mít pro obec již žádný význam. Jakýkoliv výsledek místního referenda konaného po 31. 8. 2021 povede k cílům zamýšleným přípravným výborem. Jestliže by občané v referendu rozhodli záporně, nebylo by pro obec již možné využít dosažených výsledků ročního jednání s developerem. Z uvedeného důvodu navrhovatelem požadované datum konání referenda nelze považovat za racionální, zdůvodnitelné a je způsobilé vyvolat na straně obce zmiňované škody.
12. Termín místního referenda byl zvolen a dohodnut na společném pracovním zasedání zastupitelstva obce dne 9. 6. 2021, přičemž členy zastupitelstva jsou také dva členové přípravného výboru a žádné výtky ze strany těchto členů navrhovatele na uvedeném jednání nezazněly; celkový časový rámec byl promítnut do textu Smlouvy. Sdělení zástupců žalobce o trvání na původním navrženém termínu zaznělo až na samotném jednání zastupitelstva dne 29. 6.

2021, proto muselo být přistoupeno k doplnění rozvazovací podmínky do Smlouvy až na samotném jednání zastupitelstva v čl. 11.2. Návrh Smlouvy na jednání dne 9. 6. 2021 žádnou rozvazovací podmínku neobsahoval, neboť právě až na tomto jednání se většina účastníků schůzky o návrhu na místní referendum dozvěděla. Následný návrh Smlouvy ze dne 21. 6. 2021 předložený zastupitelům na základě schůzky ze dne 9. 6. 2021 již rozvazovací podmínku obsahuje.

13. Dalším ze závažných důvodů, který byl zastupitelstvem obce diskutován a zohledněn je nejistota ohledně reálné zdravotní situace na podzim. Úvaha, že za současných nejistých epidemických podmínek se místního referenda v době konání sněmovních voleb bude účastnit více osob než během letních prázdnin, je spekulativní.
14. Obec dále upozornila, že v obdobném (pátečním) termínu se referendum v obci Podolí již konalo a výsledek jeho hlasování byl platný a pro zastupitelstvo závazný – 23. 10. 2015, účast byla téměř 70% oprávněných voličů a termín nebyl spjat s žádnými volbami. Navržený termín není prodlouženým víkendem či dnem před nímž by byl např. státní svátek. Obec rovněž plánuje vyhradit plochu pro představení otázky v již schváleném referendu tak, aby došlo ještě k rozšíření povědomosti o dané otázce, byť tato je již značná.
15. Celý proces a jednotlivé kroky byly obcí průběžně zveřejňovány na webových stránkách, projekt, podoba dohody o spolupráci a navržené zadání územní studie bylo diskutováno na několika veřejnosti přístupných zastupitelstvech, představeno zvláště i developerem, a je průběžně podrobováno kritice nebo obhajováno na sociálních sítích. Občané mají dostatečně dlouhou dobu na to, aby se seznámili s podstatou věci a rozhodli se, zda mají zájem využít práva a referenda se zúčastnit. Jestliže pro občany není toto dostatečnou prioritou, aby v pátek místo fotbalu nebo odjezdu na chatu šli hlasovat v místním referendu, nelze je k tomu nutit ani manipulovat.
16. Odpůrce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2015, č.j. Ars 11/2014-42, z něhož zdůraznil pasáž uvádějící, že vyhlásí-li místní referendum soud, přikloní se k zákonnému standardu, tj. vyhlásí místní referendum tak, aby se konalo do 90 dnů, ledaže by zjistil, že účel místního referenda podstatně neohroží konání hlasování v termínu pozdějším podle návrhu přípravného výboru, např. v souběhu s hlasováním ve volbách. Tento závěr je souladný s ust. § 57 odst. 1 zákona o místním referendu, judikatorně připuštěná možnost změny termínu soudním rozhodnutím je přípustná pouze ve zcela výjimečných případech.
17. Celé jednání navrhovatele se jeví jako obstrukční s cílem prodloužit jednání obce s developerem tak, aby tento od svého záměru upustil (navrhovateli nic nebránilo nejméně od 14. 1.2021 – ani před tímto termínem, aby podal návrh na konání referenda, neboť obsah otázky byl možný a přípustný již v tomto termínu). Pokud by zákonodárce zamýšlel, aby nebylo vůbec možné konat místní referendum o letních prázdninách nebo v pátek, musel by to v zákoně výslovně uvést. Oproti argumentům navrhovatele stojí možná škoda v řádech desítek milionů korun způsobená oddálením termínu konání referenda a nekoordinovaná výstavba podle již překonané platné územní studie. Obec proto navrhla předmětný návrh zamítnout.
18. V doplňujícím procesním podání ze dne 19. 7. 2021 doručeném soudu dne 20. 7. 2021 odpůrce zopakoval, že nesouhlasí s tvrzením o účelovosti zvolení termínu referenda na den 6. 8. 2021, neboť pokud by chtěl postupovat účelově, vyhlásil by místní referendum nikoliv již dne 1. 7. 2021, ale až dne 11. 7. 2021, čímž by splnil povinnosti zejména stanovené v § 15 a § 21 odst. 2 zákona o místním referendu a zcela by vyloučil možnost návrhu přezkumu ze strany navrhovatele. Obec měla rovněž pochybnosti o náležitostech návrhu, ale s ohledem na výsledek pracovního jednání zastupitelstva nepostupovala podle ust. § 10 odst. 2 zákona o místním referendu. Obec dále uvedla s odkazem na statistické údaje dostupné na internetu, že od roku

2006 se konalo místní referendum v 11 případech v prázdninových termínech a pouze jednou nebylo platné z důvodu nízké účasti oprávněných osob. Naopak v 6 případech byla účast vyšší než 60%, tedy vyšší než účast občanů v posledních 2 parlamentních volbách. Účast oprávněných osob je v místních referendech o prázdninových termínech obdobná či vyšší, než účast voličů ve volbách parlamentních. Datum konání referenda je pouze jedním z několika faktorů, zda se oprávněné osoby dostaví k hlasování v místním referendu či nikoliv. Dalšími je mimo jiné průběh kampaně či doprovodné akce přípravného výboru. Daná problematika byla v obci detailně diskutována a informovanost občanů o záměrech obce je mimořádně vysoká. Účast na referendu také ovlivňuje atraktivita otázky a její srozumitelnost. Dalšími skutečnostmi, jež ovlivňují účast je také počasí, sociální či demografická struktura v dané obci, celospolečenské klima a již poukazovaná epidemiologická situace. V místním referendu je nejdůležitějším faktorem velikost obce co do počtu obyvatel, přičemž z empirických dat vyplývá, že při velikosti obce od 1 001 až 2 000 oprávněných osob (v případě obce Podolí nyní cca 1 150 oprávněných osob), byla průměrná účast 51,1% oprávněných osob, kdy je zjevné, že se tato účast postupem času zvyšuje. Odpůrce trvá na závěru, že vyhlášením referenda na den 6. 8. 2021 nedochází k omezení účasti obyvatel obce Podolí na referendu. Obec zopakovala poukaz na hrozící možnou škodu způsobenou oddálením termínu konání referenda a nekoordinovanou výstavbou podle již překonané územní studie; vyhlášením termínu pro konání referenda po 31. 8. 2021 dochází k zániku účinnosti Smlouvy. Postupem obce zvolením termínu 6. 8. 2021 konání referenda nemohlo dojít k dotčení navrhovatele, resp. občanů obce, které by si vyžadovalo soudní ochranu ve prospěch navrhovatele.

III. Posouzení věci krajským soudem

19. Krajský soud v Brně zjistil, že návrh na vyhlášení místního referenda byl soudu podán dne 9. 7. 2021 v zákonem stanovené dvacetidenní lhůtě ve smyslu ust. § 57 odst. 2 písm. b) zákona o místním referendu a byl tedy podán včas.
20. Podle § 57 odst. 1 písm. b) téhož zákona má právo domáhat se ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu přípravný výbor jestliže zastupitelstvo obce nerozhodlo o návrhu přípravného výboru podle § 13 odst. 1 písm. a) nebo rozhodlo o tom, že místní referendum nevyhlásí podle § 13 odst. 1 písm. b) citovaného zákona.
21. Z listiny vydané obcí Podolí „Vyhlášení místního referenda“ ze dne 1. 7. 2021 je zřejmé, že o vyhlášení místního referenda rozhodlo Zastupitelstvo obce Podolí usnesením č. 10/3/2021 ze dne 29. 6. 2021; návrhu navrhovatele bylo však vyhověno pouze částečně, neboť navrhovatelem požadovaný termín konání místního referenda byl stanoven odchylně, a to na pátek 6. 8. 2021 od 8.00 do 22.00 hod., nikoliv souběžně s termínem konání voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, jak žádal navrhovatel.
22. Soud v řízení podle ust. § 91a zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) je povolán k tomu, aby posoudil, zda jsou dány zákonné podmínky pro vyhlášení místního referenda o navržené otázce. V souladu s ust. § 91a odst. 3 věta druhá s.ř.s. rozhodoval soud bez nařízení jednání. Po zhodnocení skutkových a právních okolností dané věci dospěl k závěru, že návrh je důvodný.
23. Mezi účastníky řízení není sporné, že předmětný návrh na konání místního referenda není nepřijatelný, i soud má shodně s nimi za to, že se v dané věci jedná o záležitost patřící do samostatné působnosti obce, není zde dána žádná výjimka ve smyslu § 7 zákona o místním referendu z možnosti konání místního referenda, přičemž navržená otázka je jednoznačně položena tak, aby na ní bylo možno odpovědět slovem „ano“ nebo slovem „ne“ (viz ust. § 8 odst. 3 cit.zák.). Ke stejnému závěru ostatně dospělo i Ministerstvo vnitra České republiky ve

svém vyjádření obci Podolí ze dne 11. 6. 2021, č.j. MV-93100-5/OV-2021 (č.l. 136 a 137 soudního spisu). Tato úvaha je však činěna pouze nad rámec nutného odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2014, č.j. Ars 3/2014-41).

24. Spornou mezi účastníky řízení zůstává otázka, zda byla obec oprávněna stanovit jiný termín, než požadoval návrh navrhovatele (jak obec učinila).
25. K uvedené otázce se již vícekrát kromě krajských soudů vyjadřoval i Nejvyšší správní soud. Podstatná pro nyní posuzovanou věc jsou jeho následující rozhodnutí: rozsudek ze dne 2. 10. 2014, č.j. Ars 3/2014-41, ze dne 3. 10. 2014, č.j. Ars 6/2014-42, ze dne 5. 3. 2015, č.j. Ars 11/2014-42, ze dne 1. 4. 2015, č.j. Ars 9/2014-105, ze dne 25. 8. 2015, č.j. Ars 3/2015-34, a dále je možné zmínit např. usnesení Ústavního soudu ze dne 12. 11. 2015, sp. zn. IV. ÚS 3243/2015.
26. Ze shora citované judikatury jednoznačně vyplývá, že ustanovení § 91a odst. 1 písm. b) s.ř.s. (podle něhož návrhem se u soudu lze za podmínek stanovených zvláštním zákonem domáhat vyhlášení místního referenda) a § 57 odst. 1 písm. b) zákona o místním referendu (podle něhož právo domáhat se ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu má přípravný výbor, jestliže zastupitelstvo obce nebo zastupitelstvo statutárního města nerozhodlo o návrhu přípravného výboru podle § 13 odst. 1 písm. a) nebo rozhodlo o tom, že místní referendum nevyhlásí podle § 13 odst. 1 písm. b)) umožňuje, aby v případech, kdy zastupitelstvo nevyhoví návrhu na vyhlášení místního referenda nejenom úplně, ale i částečně, co do navrženého termínu konání referenda, bylo jeho rozhodnutí podrobeno nezávislému soudnímu přezkumu. Z uvedené judikatury mimo jiné vyplývá povinnost soudu přezkoumat důvody, které vedly zastupitelstvo k vyhlášení referenda na odlišný termín, než bylo navrhovatelem požadováno.
27. Zákonný rámec pro stanovení dne konání navrženého místního referenda představuje ust. § 15 věta první zákona o místním referendu, kde je stanoveno, že místní referendum se koná nejpozději do 90 dnů po dni jeho vyhlášení, není-li v návrhu přípravného výboru uvedena doba pozdější. Vztaheno k nyní projednávané věci by se jednalo o povinnost vyhlásit referendum nejpozději do 29. 9. 2021 včetně, ovšem přednost má podle citovaného textu § 15 zákona o místním referendu termín pozdější, pokud je uveden v návrhu přípravného výboru. Tak tomu bylo i v nyní projednávané věci, kdy navrhovatel návrhem na konání místního referenda ze dne 29. 5. 2021 výslovně požadoval v části 2. Doba konání místního referenda jeho konání v pátek 8. 10. a v sobotu 9. 10. 2021 současně s volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.
28. Ze shora citované judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že zastupitelstvo obce, které uvažuje o vhodném termínu pro konání místního referenda, musí vždy pečlivě vážit, ve kterém z možných termínů hlasování nejspíše ob stojí z hlediska jeho platnosti, a to zejména s ohledem na účast alespoň 35% oprávněných osob zapsaných v seznamech oprávněných osob (§ 48 zákona o místním referendu). S přihlédnutím k aktuální krizi politické kultury a nedostatku zájmu o veřejné dění by nemělo docházet k tříštění termínů hlasování ve volbách či referendech; lze totiž předpokládat, že podobné zacházení s možnostmi oprávněných osob vyjádřit svůj politický názor stávající situaci nijak nezlepší. Má-li referendum splnit svůj účel a nebýt pouhou Potěmkinovou vesnicí, předstírající prvky přímé demokracie při jejich faktické neexistenci, je třeba podřídit organizaci referenda včetně volby termínu snaze o to, aby výsledky referenda byly platné. Jen takový výklad vede k naplnění smyslu a účelu právní úpravy. Tím není právo občanů vymoci si organizaci referenda, nýbrž možnost vyjádřit jeho prostřednictvím politicky validně svůj názor. To ovšem nastane pouze tehdy, je-li hlasování platné mimo jiné z hlediska minimální účasti v hlasování. Navrhovatelé místního referenda budou zpravidla směřovat jeho organizaci k termínu, u kterého lze očekávat účast hlasujících naplňujících požadavky na platnost referenda. Pravidlem by proto mělo být vyhlášení referenda v termínu požadovaném navrhovatelem a

stanovení jiného termínu naopak výjimkou. Tento závěr sám o sobě nevylučuje, aby zastupitelstvo obce vyhlásilo referendum v jiném termínu. Pokud tak ovšem učiní, musí své rozhodnutí odůvodnit dostatečně přesvědčivými a závažnými důvody. V souladu se zásadou proporcionality pak bude třeba vážit, zda takto vyjádřené důvody zastupitelstva převáží nad explicitně vyjádřenými nebo implicitními, ale zjevnými důvody navrhovatele pro uspořádání místního referenda v určitém termínu. Tyto závěry vyplývají ze shora citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2014, č.j. Ars 3/2014-41, přičemž Nejvyšší správní soud rozhodoval na základě skutkového stavu, kdy tehdejší přípravný výbor pro místní referendum požadoval návrhem doručeným městskému úřadu dne 10. 6. 2014, aby se termín konání místního referenda shodoval s termínem konání voleb do zastupitelstva obce na podzim roku 2014. Zastupitelstvo města vyhlásilo místní referendum o navržené otázce, ovšem stanovilo termín pro konání místního referenda na den 5. 9. 2014, tedy na jiný, než požadoval tamější navrhovatel. Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku uzavřel, že krajský soud správně dovodil přednost zájmu na co největší účasti občanů na hlasování před městem tvrzenými důvody o finanční úspoře. Zastupitelstvo obce by mělo znát názor co největšího počtu občanů na to, v jak uspořádané obci chtějí žít. V citovaném rozsudku ze dne 5. 3. 2015, č.j. Ars 11/2014-42, Nejvyšší správní soud uvedl, že podle judikatury Nejvyššího správního soudu má přípravný výbor právo na to, aby zastupitelstvo obce vyhlásilo místní referendum v termínu podle jeho návrhu, a tomuto právu je poskytována soudní ochrana. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku potvrdil názor, že zastupitelstvo obce se může od návrhu přípravného výboru odchýlit a vyhlásit místní referendum v jiném, než navrhovaném termínu, ovšem pouze za situace pokud osvědčí, že pro konání místního referenda v jiném termínu jsou dány přesvědčivé důvody. Přitom je třeba upřednostnit takový termín, který zvýší pravděpodobnost, že výsledky referenda budou co do účasti platné, což se přirozeně nabízí, koná-li se místní referendum souběžně s volbami. Zákon o místním referendu totiž výslovně možnost konat místní referendum souběžně s volbami předvídá, a pro tento případ stanoví, že v takovém případě se hlasování v místním referendu stejně tak, jako tradičně ve volbách, koná ve dvou dnech, jinak se hlasování v místním referendu koná jen v jednom dni (§ 5 odst. 1 zákona o místním referendu). V usnesení ze dne 12. 11. 2015, sp. zn. IV. ÚS 3243/15, Ústavní soud mimo jiné vyslovil, že celá právní úprava soudní ochrany (jak v zákoně o místním referendu, tak v s.ř.s.) je zde koncipována tak, aby se přípravný výbor soudně domohl konání místního referenda pokud možno v termínu jím navrženém, nebo alespoň do 90 dnů od vyhlášení místního referenda; taková úprava zajisté sleduje faktické naplnění základního politického práva přímo se podílet na správě věcí veřejných dle čl. 21 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

29. Z uvedeného obecně vyplývá, že výklad zákonné úpravy všech politických práv a svobod musí umožňovat a ochraňovat svobodnou soutěž; v případě referenda hraje významnou roli i termín jeho konání. Nevhodně zvolený termín konání místního referenda, rozporný s návrhem přípravného výboru, může zasáhnout do smyslu konání místního referenda. Krajský soud v Brně proto zjišťoval a poměřoval, zda se zastupitelstvo obce oprávněně odchýlilo od návrhu termínu konání místního referenda a zda osvědčilo, že pro konání místního referenda v jiném termínu jsou dány přesvědčivé důvody (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2015, č.j. Ars 11/2014-42).
30. Pro tuto úvahu soud uvádí níže podstatná skutková zjištění plynoucí z předložené spisové dokumentace a z podkladů zaslaných účastníky řízení; uvedené skutečnosti nejsou mezi nimi de facto ani sporné, sporná je jejich interpretaci ve vztahu k možnosti zastupitelstva obce odchýlit se od navrhovaného termínu referenda.
31. V létě roku 2020 započalo jednání obce s investorem ve věci jeho snahy o vypracování nové územní studie, jenž by v dané lokalitě umožnila výstavbu většího počtu rodinných domů, než je určeno platnou územní studií. Dne 25. 10. 2020 byla zastupitelstvu obce předána petice ve věci chystané výstavby v lokalitě Nad Paloukem s 600 podpisy občanů obce Podolí, která žádá

dodržení regulativů platné územní studie lokality Nad Paloukem a vychází ze schváleného územního plánu obce. Obec dále jednala s investorem, přičemž výsledkem byla Dohoda ze dne 14. 1. 2021. V této dohodě je mimo jiné uvedeno, že aktuální územní plán obce a územní studie nereflktují zájmy obce ani investora, územní plán obce a územní studie jsou poplatné době svého vzniku, přičemž do současné doby došlo k posunu v trendech bydlení, vývoji dopravní situace a cenách pozemků a stavebních prací. Podle názoru investora aktuální územní plán a územní studie pro lokalitu pomíjí skutečnost, že v důsledku výstavby podle územního plánu či následného rozdělení rodinných domů na jednotky, by obec mohlo obývat o téměř 300 obyvatel více, bez odpovídajícího závazku majitelů pozemků v lokalitě podílet se na náhradě zvýšených požadavků na infrastrukturu obce a občanskou vybavenost; smluvní strany se shodly, že je pro strany výhodné takovou variantu smluvně vyloučit, byť se obec s výkladem investora neztotožňuje. V rámci této Dohody bylo zmíněno, že náklady na novou studii ponese investor a tato nová územní studie bude vycházet z možnosti výstavby na menších kompaktních pozemcích s maximálním počtem 90 – 95 domů. Smluvní strany dále uvedly, že mají zájem na tom, aby v souvislosti s přípravou nové územní studie a následnou výstavbou byly v maximálním možném rozsahu řešeny stávající problémy obce s dopravním napojením, nutností rozšíření nebo výstavby nové školky, zkapacitněním školní jídelny a omezenou kapacitou obecního hřbitova. Strany se proto dohodly, že budou jednat o podmínkách výstavby a změně územní studie. V obci proběhlo veřejné představení návrhu nové územní studie (dne 17. 5. 2021), dne 29. 5. 2021 byl navrhovatelem sepsán návrh na konání místního referenda (jak bylo shora jeho podstatný obsah vylíčen), přičemž Obecní úřad Podolí obdržel tento návrh dne 3. 6. 2021 (viz čl. 4 soudního spisu). Dne 9. 6. 2021 se členové zastupitelstva s právními zástupci investora sešli nad závěrečnou verzí přípravy smlouvy s developerem, přičemž obec tvrdí, že na této schůzce byl kromě jiného domluven termín konání místního referenda s přihlédnutím k časově vázané nabídce investora, přičemž uvedené schůzky se měli zúčastnit i dva zastupitelé, jenž jsou členy navrhovatele (poznámka krajského soudu: tuto skutečnost obec nijak nedoložila). Dále byl vypracován návrh Smlouvy (obec uvádí datum návrhu 8. 6. 2021), přičemž tato Smlouva obsahuje mimo jiné ujednání, jenž je vylíčeno ve vyjádření obce Podolí k projednávanému návrhu (viz odst. 9 odůvodnění tohoto rozhodnutí). Tento návrh Smlouvy neobsahoval rozvazovací podmínku, na rozdíl od upřesňujícího návrhu této Smlouvy (podle vyjádření obce ze dne 21. 6. 2021). V tomto návrhu Smlouvy byl vložen čl. 11.2, jenž uvádí, že tato Smlouva je uzavřena a účinnosti nabývá dnem jejího podpisu; v případě, že se bude v obci konat nejpozději dne 31. 8. 2021 místní referendum, v jehož důsledku bude občany obce vysloven nesouhlas s postupem obce, jak vyplývá z této Smlouvy, a toto rozhodnutí bude pro obec závazné, zakládá takové rozhodnutí rozvazovací podmínku této smlouvy a tato smlouva dnem vyhlášení výsledku takového rozhodnutí pozbývá platnosti. Toto ustanovení je souladné s dopisem právního zástupce investora obci ze dne 21. 6. 2021 (viz čl. 205 soudního spisu), v němž je mimo jiné uvedeno, že investor nemůže neustále investovat prostředky do procesu, jehož konec je nejasný a jenž je napadán částí obyvatel a zastupitelů obce, a proto bez jasného a nerozporného postoje obce Podolí, jenž investor očekává nejpozději do 31. 8. 2021, takovou dohodu uzavřít nelze. Čl. 11.2. návrhu Smlouvy je rovněž souladný i s vyjádřením investora z 15. 7. 2021, předloženého soudu s doplňujícím procesním podáním obce z 19. 7. 2021. Dne 29. 6. 2021 proběhlo zasedání zastupitelstva obce Podolí, jenž mělo na základě schváleného programu mimo jiné projednat Smlouvu a předmětný návrh na vyhlášení místního referenda. Časově nejprve bylo přistoupeno k projednání Smlouvy, přičemž ze zápisu z tohoto zasedání mimo jiné vyplývá, že v reakci na podaný návrh na vyhlášení místního referenda k výstavbě Smlouva obsahuje rozvazovací doložku pro případ výsledku referenda zapovídajícího výstavbu podle Smlouvy. Zastupitelé byli mimo jiné upozorněni na to, že návrh přípravného výboru požaduje termín pro konání referenda souběžně s parlamentními volbami; Smlouva nepamatuje na situaci, kdy by referendum bylo konáno v původně navrhovaném termínu, přičemž navrhovatel se může domáhat vyhlášení místního referenda v jím požadovaném termínu soudní cestou. Dále na zasedání proběhla úprava rozvazovací podmínky ve Smlouvě a v rámci usnesení č. 4/3/2021 byla zastupitelstvem

schválena Smlouva, a to v novém znění bodu č. 11/2 tak, že „Tato smlouva je uzavřena a účinnosti nabývá dnem jejího podpisu. V případě, že se bude v obci konat nejpozději dne 31. 8. 2021 místní referendum, v jehož důsledku bude občany obce vysloven nesouhlas s postupem obce, jak vyplývá z této Smlouvy, a toto rozhodnutí bude pro obec závazné, anebo bude rozhodnutím soudu posunuto konání referenda po termínu 7. 8. 2021, zakládá takové rozhodnutí rozvazovací podmínku této smlouvy a tato smlouva dnem vyhlášení výsledku takového rozhodnutí podle § 46 zákona o místním referendu, anebo soudního rozhodnutí o konání referenda po termínu 7. 8. 2021 pozbývá platnosti a účinnosti. Dále došlo v rámci zasedání zastupitelstva k projednání návrhu na vyhlášení místního referenda, přičemž bylo připomenuto, že navrhovatelem požadovaný termín jeho konání je v termínu 8. a 9. 10. 2021, současně s volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Dále bylo konstatováno, že v návrhu na konání místního referenda nebyly shledány nedostatky. Dále je v zápisu ze zasedání zastupitelstva uvedeno: „Z důvodu z prodlení i na základě předběžného projednání a zákonných lhůt, navrhl předsedající (poznámka soudu – starosta obce) dřívější termín konání MR než požaduje přípravný výbor, a to v pátek 6. 8. 2021.“ V rozpravě k tomuto bodu byl vznesen dotaz, kdo zaplatí vícenáklady, které vzniknou s dřívějším termínem konání referenda, přičemž starostou obce bylo odpovězeno, že obec. Jeden z členů zastupitelstva upozornil, že ti zastupitelé, kteří budou hlasovat pro dřívější termín konání místního referenda, se nechovají jako řádný hospodář. Další ze členů zastupitelstva vznesl protinávrh ve znění původního termínu konání referenda podle požadavku navrhovatele. Tento protinávrh byl v rámci hlasování zamítnut a v usnesení č. 10/3/2021 zastupitelstvo schválilo vyhlášení předmětného místního referenda, ovšem s termínem jeho konání stanoveným na pátek 6. 8. 2021 v době od 8.00 do 22.00 hod. (viz str. 278-282 soudního spisu)

32. Pokud jde o důvod změny navrženého termínu konání referenda, pak vyjma již shora citovaného prohlášení starosty uvedeném v zápisu č. 3/2021 zasedání Zastupitelstva obce Podolí konaném dne 29. 6. 2021, z předložených podkladů vyplývá následující argumentace. „Důvodem stanovení termínu konání místního referenda 6. 8. 2021 odlišně od návrhu přípravného výboru je cíl umožnit legitimní účast všem občanům při hlasování ve vyhlášeném místním referendu k navržené otázce. Budoucí vlastník pozemku v lokalitě Nad Paloukem a současně investor budoucí výstavby společnost NAD PALOUKEM, s.r.o., časově omezil platnost nabídky zahrnující spolupráci obce Podolí při výstavbě a splnění všech dohodnutých požadavků obce do 31. 8. 2021. V případě, že by se referendum konalo v termínu po 31. 8. 2021, bylo by znemožněno hlasování občanům s možností volit odpověď ne na otázku referenda, resp. by jejich hlasování nemělo vypovídající váhu. V případě závazného výsledku „ne“ k navržené otázce takto konaného referenda by obec tento výsledek nebyla schopna realizovat. Konání referenda k navržené otázce by v tomto termínu bylo nadbytečné, obec bude již v té době jen v roli účastníka všech stavebních řízení, kdy bude moci uplatňovat výhradně kroky vyžadované navrženou otázkou referenda. Protože po 31. 8. 2021 bude naplněna rozvazovací podmínka uzavřené smlouvy o spolupráci s investorem a vlastníky pozemků v lokalitě Nad Paloukem, referendum po tomto datu nedává význam a obec Podolí současně přijde o významné kompenzace dohodnuté výměnou za souhlas se změnou územní studie, které přesahují ve svém součtu 50 milionů korun. Zastupitelstvo obce Podolí většinou považuje tento fakt za natolik významný, že stanovilo termín konání místního referenda na den 6. 8. 2021“ (viz zpravodaj obce Podolí 3/2021, č.l. 206 soudního spisu). Konečně pak jeden týden po podání předmětného návrhu Krajskému soudu v Brně obec vyhotovila listinu nadepsanou jako „Odůvodnění vyhlášení místního referenda v jiném termínu oproti návrhu PV“ adresovanou zástupkyni navrhovatele (č.l. 256 soudního spisu). V této listině je uveden obdobný text jako v posledně citovaném zpravodaji a mimo jiné je dále doplněno, že termín konání místního referenda byl po zkušenostech s konáním místního referenda v roce 2015 stanoven na pátek od 8.00 do 22.00 hod., tedy ve stejném časovém rozsahu konání voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

33. Ke shora uvedené argumentaci obce Podolí (obdobná je uvedena, jak výše vylíčeno ve vyjádření k předmětnému návrhu) krajský soud uvádí, že vnímá, že Smlouva přináší pro obec benefity, jakými argumentuje mimo jiné obec ve svém vyjádření k návrhu na vyhlášení místního referenda soudem. Z listin předložených obcí dále vyplývá, že investor projevil ochotu uzavřít tuto smlouvu za situace, kdy bude zřejmá pozice obce vůči ní, přičemž požadoval, aby nerozporný postoj obce byl vyjádřen ve lhůtě do 31. 8. 2021 (viz např. shora poukazovaná listina právního zástupce investora určená obci Podolí ze dne 21. 6. 2021 „Shrnutí pozic investora lokality Podolí Nad Paloukem k probíhajícím jednáním“). Tomuto odpovídá i argumentace obce, a tomuto odpovídá podle názoru soudu i návrh Smlouvy z 21. 6. 2021 (č.l. 176-183 soudního spisu), jenž obsahuje rozvazovací doložku pod bodem 11.2. ve znění: “Tato Smlouva je uzavřena a účinnosti nabývá dnem jejího podpisu. V případě, že se bude v obci konat nejpozději dne 31. 8. 2021 místní referendum, v jehož důsledku bude občany obce vysloven nesouhlas s postupem obce, jak vyplývá z této smlouvy, a toto rozhodnutí bude pro obec závazné, zakládá takové rozhodnutí rozvazovací podmínku této smlouvy a tato smlouva dnem vyhlášení výsledku takového rozhodnutí pozbývá platnosti.“ Nutno poznamenat, že v době podání návrhu na konání místního referenda (návrh doručen obci dne 3. 6. 2021) byla podepsaná pouze Dohoda proklamativního charakteru a nebyl vyhotoven ani obcí poukazovaný návrh Smlouvy z jí tvrzeného data 8. 6. 2021. Obec však, ačkoli měla předjednanou rozvazovací podmínku, z níž vyplývalo, že pro nepozbytí platnosti Smlouvy je třeba, aby v místním referendu, které se musí konat nejpozději dne 31. 8. 2021, nebude vysloven nesouhlas s postupem obce vyplývajícím z této Smlouvy, a toto rozhodnutí bude pro obec závazné (viz citovaná rozvazovací podmínka této Smlouvy), stanovila termín referenda na pátek 6. 8. 2021, Obec mohla s ohledem na rozvazovací podmínku stanovit konání referenda např. až na 31. 8. 2021. což je úplný konec termínu letních školních prázdnin, z něhož vyplývá zcela logicky předpoklad vyšší možnosti účasti oprávněných osob v místním referendu než v obci zvoleném datu 6. 8. (pátek) 2021. Uvedené datum konání místního referenda (6. 8. 2021) je naprosto nevhodné s ohledem na skutečnosti, na něž poukazuje navrhovatel (přelom dvou měsíčních letních prázdnin, kdy je všeobecně známo, že velká část občanů tráví dovolenou mimo své obvyklé bydliště, přičemž je běžné, že termíny dovolených jsou určovány obvykle s časovým předstihem a existuje zde omezená možnost případné jejich korekce až v termínu hlavních letních prázdnin (k vyhlášení referenda došlo dne 1. 7. 2021); navíc se jedná o pátek, který mohou občané využít i v rámci tzv. prodlouženého víkendu. S ohledem na závěry plynoucí ze shora citované judikatury se jedná o termín naprosto nevhodný, který byl na shora citovaném zasedání Zastupitelstva obce Podolí konaného dne 29. 6. 2021 navržen předsedajícím: „Z důvodů z prodlení i na základě předběžného projednání a zákonných lhůt“, aniž by bylo obcí jakkoliv argumentováno, natož pak doloženo, proč byl z pohledu stanoviska investora zvolen právě termín pro konání referenda na přelomu dvou měsíců hlavních letních prázdnin (pátek 6. 8. 2021). Odůvodnění takového postupu předestřené obcí se jeví jako nevěrohodné vzhledem k proklamaci, že právě termínem 6. 8. 2021 má být umožněna legitimní účast všem občanům při hlasování ve vyhlášeném místním referendu k navržené otázce (viz např. shora již citované stanovisko obce uvedené v jejím zpravodaji č. 3/2021 – viz č.l. 166 soudního spisu).
34. Za uvedeného stavu nelze v dané věci dospět k závěru, že by pro konání místního referenda právě v obci zvoleném termínu dne 6. 8. 2021 byly dány přesvědčivé důvody. Jiná by mohla být hypoteticky situace, pokud by byl např. určen termín využívající konec lhůty stanovené investorem (viz předchozí úvaha soudu). Zvažovat reálně tuto možnost pro krajský soud nepřipadalo v úvahu, kromě jiného s ohledem na nově formulovaný čl. 11.2. Smlouvy.
35. Soud tedy poměřil možnost naplnění účelu místního referenda v rámci obcí zvoleného termínu dne 6. 8. 2021, přičemž jak shora je uvedeno, dospěl k závěru, že tento termín je vzhledem k požadavkům vyplývajícím ze shora citované judikatury termínem naprosto nevhodným, navíc odůvodnění zvoleného termínu s cílem umožnit elektivní účast všem občanům při hlasování se

míjí s obecně známou realitou využívání období letních prázdnin (navíc v jejich „plném proudu“) k dovoleným a s nimi souvisejícím pobytům mimo bydliště. Podle návrhu Smlouvy z 21. 6. 2021, odsouhlaseného jednajícími stranami, měla obec možnost vyhlásit místní referendum až v samém závěru období letních prázdnin (až do 31. 8. 2021). Při poměrování proporcionality ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2014, č.j. Ars 3/2014-41, soud vzal dále v úvahu, že není vyloučena možnost reakce investora na uvedenou situaci např. dalším posunutím platnosti jeho nabídky, a dále soud vzal v potaz (jak v rámci poměrování proporcionality, tak v rámci úvahy o aktuálnosti položené otázky v termínu navrženém přípravným výborem) také skutečnost, že navržená otázka je obecnějšího charakteru, nemíří pouze na Smlouvu (která navíc ani v době podání návrhu na konání místního referenda dne 3. 6. 2021 neexistovala); podstatou dané otázky je, zda občané obce souhlasí, aby obec činila v samostatné působnosti kroky směřující k tomu, aby případná (poznámka soudu: jakákoliv) výstavba v dané lokalitě odpovídala požadavkům platného územního plánu obce v rozsahu výstavby podle územní studie Podolí - lokalita Nad Paloukem. Na základě shora citovaných skutečností a úvah dospěl Krajský soud v Brně k závěru, že termín konání místního referenda zvolený obcí nemůže obstát z hlediska kritérií požadovaných judikaturou a přistoupil proto k vyhlášení místního referenda ve znění navrženém návrhovatelem. Právní mocí tohoto usnesení je nahrazeno usnesení Zastupitelstva obce Podolí ze dne 29. 6. 2021, č. 10/3/2021.

36. Námitka obce směřující k možné zdravotní situaci na podzim 2021 je hypotetická, navíc je třeba vzít v úvahu, že návrhovatelem požadovaný termín umožňuje, na rozdíl od jiných termínů, konání referenda ve dvou dnech. Z webových stránek obce (č.l. 204) navíc vyplývá, že např. v období nouzového stavu byli občané (v nadpolovičním počtu, než je v obci oprávněných osob) schopni zorganizovat a podepsat petici vyzývající obec k dodržení regulativů platné územní studie a schváleného územního plánu obce. Argumentace obce, že „páteční“ termín je osvědčený pro vysokou účast oprávněných voličů s poukazem na předchozí výsledky referenda v obci konaného dne 23. 10. 2015 není příležitá, neboť podstatné ve vztahu ke zvolenému termínu není jeho „páteční“ umístění v rámci kalendářního týdne, ale podstatná je nevhodnost zvoleného termínu na přelomu letních prázdnin.
37. K doplňujícímu procesnímu podání obce ze dne 19. 7. 2021 doručenému soudu dne 20. 7. 2021, krajský soud uvádí, že vyvěšení usnesení zastupitelstva obce ze dne 29. 6. 2021, kterým bylo vyhlášeno místní referendum bezprostředně po přijetí takového usnesení, by mělo být pravidlem. Vyvěšení usnesení zastupitelstva obcí v poukazovaném termínu 11. 7. 2021 by mohlo být zvažováno jako další důvod pro podporu tvrzení návrhovatele o účelovosti zvoleného termínu místního referenda; z ust. § 15 zákona o místním referendu poukazovaném obcí především vyplývá priorita návrhu přípravného výboru co do termínu konání místního referenda. Pokud měla obec pochybnosti o náležitostech návrhu návrhovatele, měla postupovat v souladu se zákonem o místním referendu, k záležitosti srozumitelnosti otázky položené v referendu obec nijak konkrétně neargumentovala (jak v rámci jejich úkonů podle zákona o místním referendu, tak např. ani proti argumentaci Ministerstva vnitra České republiky uvedené v obcí předložené listině ze dne 11. 6. 2021 „Přípustnost otázky v místním referendu“ – viz č.l. 136 soudního spisu). Především však je třeba poukázat na skutečnost, že samotná obec plně vyhověla návrhovatelem předložené formulaci otázky a nad rámec nutné úvahy soud nedospěl k závěru, že by navržená otázka měla trpět nejednoznačností; soud souhlasí s názorem Ministerstva vnitra obsaženém ve shora citované písemnosti ze dne 11. 6. 2021, že navrhovaná otázka je srozumitelná pro běžného hlasujícího občana a současně umožňuje jednoznačnou odpověď „ano“ nebo „ne“. K námitce obce týkající se dostatečné účasti občanů v místních referendech konaných v prázdninových termínech soud uvádí, že při zvažování termínu konání místního referenda není nutné pouze zvažovat účast občanů ve smyslu ohrožení platnosti místního referenda (viz ust. § 48 zákona o místním referendu), ale je rovněž nutno respektovat hledisko umožnění hlasování co nejvyššímu počtu oprávněných osob, čemuž rozhodně neodpovídá (z důvodů soudem shora uvedených)

stanovení termínu konání voleb na přelom dvou prázdninových měsíců. K tomu viz argumentace vyslovená soudem shora. Pokud je zájem občanů o konání místního referenda zvýšený, jak uvádí obec, pak to může mít i pozitivní vliv na účast voličů ve volbách parlamentních. Soud nepopírá, že by otázka změny územní studie předmětné lokality neměla být v obci detailně diskutována. Nicméně zvolení termínu konání místního referenda na pátek 6. 8. 2021 (jak bylo shora již uvedeno, jedná se o zcela nevhodný termín, který byl argumentován obcí pouze odkazem na nutnost konání místního referenda do 31. 8. 2021) nemůže z hlediska požadavků vyložených judikaturou obstát. Námitka, že na účast v místním referendu má vliv také počasí, sociální či demografická struktura v dané obci a celospolečenské klima, nebyla obcí konkrétně argumentována. Námitka obce, že při velikosti od 1 001 až do 2 000 oprávněných osob (v obci Podolí je cca 1 150 oprávněných osob) byla průměrná účast 51,1% oprávněných osob na referendech, nevyvrací jeden z důležitých účelů konání místního referenda, jímž je umožnění co největšímu počtu oprávněných osob hlasovat, jak bylo shora již soudem vysvětleno.

38. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 93 odst. 4 s.ř.s., podle něho v řízení ve věcech místního referenda nemá žádný z účastníků právo na náhradu těchto nákladů. Soud nedospěl k závěru, že by na základě shora zjištěných skutečností mělo být vybočeno z tohoto obecného pravidla.

IV. Právní moc

39. Předmětné usnesení bude doručeno zástupci navrhovatele a obci Podolí. Současně bude vyvěšeno na úřední desce soudu; usnesení nabývá ze zákona právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu (viz ust. § 93 odst. 5 s.ř.s.). Obec tím není zbavena povinnosti umístit písemné vyhotovení usnesení neprodleně po jeho obdržení na úřední desku obce, ačkoliv vyvěšení již bude mít pouze informativní povahu (viz ust. § 13 odst. 2 zákona o místním referendu).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 20. 7. 2021

Mgr. Milan Procházka v.r.
předseda senátu